

ỦY BAN NHÂN DÂN HUYỆN THANH TRÌ
TRƯỜNG MẦM NON XÃ YÊN MỸ

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM
MỘT SỐ BIỆN PHÁP GIÁO DỤC BẢO VỆ
MÔI TRƯỜNG CHO TRẺ MẪU GIÁO 4 - 5 TUỔI
Ở TRƯỜNG MẦM NON

Lĩnh vực/Môn : Giáo dục mẫu giáo
Cấp học : Mầm non
Tên tác giả : Nguyễn Thị Thu Huyền
Đơn vị công tác : Trường mầm non xã Yên Mỹ
Chức vụ : Giáo viên

Năm học 2022 - 2023

MỤC LỤC

PHẦN I: ĐẶT VẤN ĐỀ.....	1
PHẦN II: GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ.....	3
1. Những nội dung lý luận	3
2. Thực trạng vấn đề	3
2.1 Đặc điểm tình hình.....	3
2.2 Thuận lợi.....	4
2.3 Khó khăn	4
3. Các biện pháp đã tiến hành.....	6
3.1. Biện pháp 1: Xây dựng kế hoạch và lựa chọn các nội dung giáo dục bảo vệ môi trường vào hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ	6
3.2. Biện pháp 2: Xây dựng môi trường lớp học và góc thiên nhiên để giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ.....	8
3.3. Biện pháp 3: Lồng ghép giáo dục bảo vệ môi trường vào các hoạt động trong ngày cho trẻ.....	10
3.4. Biện pháp 4: Tuyên truyền, phối hợp kết hợp với phụ huynh cùng tham gia giáo dục trẻ:	13
4. Hiệu quả sáng kiến kinh nghiệm	15
PHẦN III: KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ:.....	16
1. Kết luận.....	16
2. Khuyến nghị và đề xuất.....	16

PHẦN I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trẻ em là niềm hạnh phúc của mỗi gia đình, là tương lai của dân tộc. Việc bảo vệ và chăm sóc giáo dục trẻ em là trách nhiệm của nhà nước, của xã hội và của mỗi gia đình. Và tạo ra một môi trường an toàn lành mạnh là vô cùng quan trọng cho sự phát triển của trẻ. Bảo vệ môi trường là những hoạt động giữ cho môi trường trong lành sạch đẹp, đảm bảo cân bằng sinh thái, ngăn chặn và khắc phục hậu quả mà con người hay thiên nhiên gây ra cho môi trường. Giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ mầm non là quá trình giáo dục có mục đích nhằm phát triển ở trẻ những hiểu biết sơ đẳng về môi trường, có sự quan tâm đến vấn đề môi trường phù hợp với lứa tuổi, được thể hiện qua những kiến thức, thái độ hành vi của trẻ với môi trường xung quanh. Môi trường có tầm quan trọng đặc biệt đối với đời sống con người, của mọi cảnh vật và tồn tại của sự sống trên trái đất. Giáo dục bảo vệ môi trường là yêu cầu cấp bách mang tính kinh tế, tính khoa học, tính xã hội sâu sắc. Những nội dung về bảo vệ môi trường được lồng ghép, đan xen trong các chủ đề và xuyên suốt trong cả chương trình chăm sóc, giáo dục trẻ với 4 nội dung cơ bản là con người với môi trường xung quanh trẻ: Con người với động vật, thực vật: Con người với thiên nhiên: Con người với tài nguyên. Cụ thể trong lĩnh vực con người với môi trường giúp trẻ hiểu được thế nào là môi trường bản, môi trường sạch và giáo dục trẻ biết giữ gìn vệ sinh công cộng, không vẽ bậy lên tường, không vứt rác bừa bãi. Đối với lĩnh vực con người với động vật, thực vật thông qua các câu chuyện “ Hạt đỗ sót”, “ Nỗi đau của lá” giúp trẻ hiểu thêm về đặc điểm của con vật, cây cối, từ đó trẻ sẽ biết tác dụng của động vật, thực vật đối với con người và với môi trường từ đó giúp trẻ ngày càng yêu quý thiên nhiên, không bẻ cành hái hoa... nhằm cung cấp cho trẻ những kiến thức ban đầu về mối quan hệ động thực vật, con người và môi trường.

Ngày nay, giáo dục bảo vệ môi trường đã trở thành một nhiệm vụ quan trọng trong việc đào tạo thế hệ trẻ ở các trường học và được quan tâm ngay từ bậc học đầu tiên: “ Giáo dục mầm non”. Giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ giúp trẻ có hiểu biết về môi trường xung quanh gần gũi với con người, biết sống tích cực và có hiệu quả với môi trường vì môi trường, biết bảo vệ giữ gìn và có thái độ nhân văn đối với môi trường. Nội dung giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ mầm non bao gồm việc củng cố và cung cấp kiến thức về mối quan hệ giữa con người với môi trường, về sự ô nhiễm môi trường và bảo vệ môi trường, trẻ hiểu được lợi ích của động vật, cây cối đối với con người, cần bảo vệ bản thân, chăm sóc bảo vệ động vật, cây cối từ đó trẻ yêu thích thiên nhiên mong muốn và thực hiện những hành động tốt với môi trường, cung cấp củng cố kiến thức cho

trẻ về một số hiện tượng thiên nhiên tiêu biểu, về sự tác động tích cực và tiêu cực của các hiện tượng thiên nhiên đối với con người và môi trường, và ngược lại tác động của con người đối với một số hiện tượng trong thiên nhiên. Mục đích của giáo dục bảo vệ môi trường là hình thành cho trẻ có thói quen tốt biết sắp xếp đồ dùng đồ chơi trong lớp và ngoài trời gọn gàng ngăn nắp, biết bỏ rác đúng nơi qui định, biết chăm sóc cây xanh và chăm sóc con vật nuôi, hình thành cho trẻ có thái độ thiện cảm bảo vệ môi trường, biết được hành vi xấu như vứt rác bừa bãi nơi công cộng, vẽ bẩn lên tường, dẫm đạp lên cây xanh... Bên cạnh đó giúp cho các bậc phụ huynh và cộng đồng có kiến thức cơ bản về giáo dục bảo vệ môi trường và tích cực tham gia vào các hoạt động làm “Xanh- sạch – đẹp” cho đất nước và cho thế hệ mai sau.

Là một giáo viên hàng ngày đang trực tiếp giáo dục những thế hệ tương lai của đất nước, tôi nhận ra một điều thật quan trọng trong công việc của mình là cần phải giáo dục cho trẻ ngay từ bậc học mầm non ý thức bảo vệ môi trường. Điều này là vô cùng quan trọng trong đời sống của trẻ sau này, vì khi trẻ có ý thức bảo vệ môi trường sẽ khắc sâu vào cuộc sống của trẻ, qua đó tạo nền tảng hình thành nhân cách cho trẻ vững chắc sau này. Nhận thức được tầm quan trọng của việc giáo dục bảo vệ môi trường ở bậc học mầm non, ngay từ đầu năm học tôi đã lựa chọn đề tài: ***“Một số biện pháp giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở trường mầm non.”***

*** Mục đích nghiên cứu:**

Đánh giá thực chất, chất lượng việc giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ 4-5 tuổi tại trường mầm non có ý thức bảo vệ môi trường.

Tìm ra những biện pháp hay, sáng tạo để lồng ghép bảo vệ môi trường cho trẻ nhằm hình thành cho trẻ có thái độ thiện cảm bảo vệ môi trường biết được hành vi nên làm, không nên làm.

*** Đối tượng nghiên cứu:**

Các biện pháp giáo dục cho trẻ từng bước nhằm hình thành ở trẻ những ấn tượng tốt trong việc “ bảo vệ môi trường xanh - sạch - đẹp.

*** Đối tượng khảo sát, thực nghiệm:** Trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi lớp tôi phụ trách.

*** Phương pháp nghiên cứu:**

- Phương pháp nghiên cứu lý luận:
- Phương pháp điều tra thực trạng:
- Phương pháp nghiên cứu thực tiễn: Phương pháp quan sát :

*** Phạm vi và kế hoạch nghiên cứu:**

- Trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở lớp tôi phụ trách. Năm học 2022 - 2023.
- Thời gian 8 tháng (Bắt đầu từ tháng 9/2022 đến tháng 4/2023)

PHẦN II. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

1. Những nội dung lí luận:

Tình trạng ô nhiễm môi trường ngày càng cao ảnh hưởng đến kinh tế và cuộc sống con người rất lớn. Do đó biện pháp giáo dục ý thức bảo vệ môi trường được xem là vấn đề cần thiết và cấp bách nhất hiện nay, không chỉ của một cá nhân, một trường học quan tâm mà vấn đề của cả nước Việt Nam nói riêng và cả thế giới nói chung. Vì vậy ta nên giáo dục con người nhận thức việc bảo vệ môi trường ngay từ còn nhỏ và trường mẫu giáo là nơi lý tưởng để phát huy vấn đề này.

Giáo dục bảo vệ môi trường là một trong những biện pháp hữu hiệu nhất, kinh tế nhất và có tính bền vững trong các biện pháp để thực hiện mục tiêu bảo vệ môi trường và phát triển bền vững đất nước. Thông qua giáo dục, mà từng người và cộng đồng được trang bị kiến thức về môi trường, ý thức bảo vệ môi trường, năng lực phát hiện và xử lý vấn đề môi trường.

Mục đích giáo dục bảo vệ môi trường không chỉ làm cho mọi người hiểu rõ cần thiết phải bảo vệ môi trường mà quan trọng là phải có thói quen, hành vi ứng xử văn minh, lịch sự với môi trường, điều này phải được hình thành trong một quá trình lâu dài và phải bắt đầu ngay từ tuổi ấu thơ.

Giáo dục bảo vệ môi trường là một lĩnh vực giáo dục liên ngành, vì vậy được triển khai theo phương pháp tích hợp. Nội dung giáo dục bảo vệ môi trường được tích hợp lồng ghép vào các hoạt động giáo dục, hoạt động vui chơi, khám phá khoa học...thông qua chế độ sinh hoạt một ngày của trẻ ở trường hình thành cho trẻ có thói quen, hành vi ứng xử văn minh, lịch sự với môi trường ngay từ lứa tuổi mầm non.

Xuất phát từ những vai trò cụ thể tôi đã xây dựng kế hoạch giáo dục cũng như biện pháp để hoạt động này mang đến hiệu quả nhất định, góp phần mở rộng nhận thức, trí tuệ, phát triển toàn diện nhân cách cho trẻ.

2. Cơ sở thực tiễn:

2.1. Đặc điểm tình hình:

Trường mầm non Yên Mỹ nằm trên địa bàn xã Yên Mỹ-một xã ngoại thành Hà Nội. Nhiều năm liền đạt danh hiệu “*Trường tiên tiến xuất sắc cấp Thành Phố*”. 2 năm liền đạt “*Cờ thi đua xuất sắc Thành phố*”.

Cơ sở vật chất nhà trường khang trang, các lớp học rộng rãi và có đầy đủ các các phòng chức năng như: phòng thể chất, phòng nghệ thuật, phòng Mon, phòng Steam, phòng Tin học -Tiếng Anh... Sân chơi ngoài trời rộng rãi, có các khu vực riêng như: khu vui chơi trải nghiệm, khu sinh thái, khu vận động, sân đá

bóng, khu vườn rau VietGap. Sân vườn trồng nhiều loại cây xanh, cây cảnh, cây hoa...tạo khung cảnh sư phạm xanh-sạch-đẹp, an toàn, thân thiện với trẻ.

Bản thân đã tốt nghiệp đại học sư phạm Hà Nội. Tôi đã có 12 năm kinh nghiệm công tác, đã đạt giáo viên dạy giỏi cấp huyện và 3 năm liền đạt danh hiệu chiến sĩ thi đua cấp cơ sở, có sáng kiến kinh nghiệm đạt giải cấp thành phố.

Lớp được hai cô luôn trang trí phù hợp với chủ đề, môi trường đẹp, gần gũi, hấp dẫn trẻ với sĩ số là 19 cháu trong đó có 11 cháu nữ và 8 cháu nam.

Với đặc điểm tình hình như vậy, khi được nhà trường phân công tôi rất băn khoăn lo lắng bởi một số thuận lợi và khó khăn sau:

2.2. Thuận lợi:

Phòng giáo dục đào tạo huyện, Ban giám hiệu nhà trường tạo điều kiện cho giáo viên tham gia các lớp tập huấn về các chuyên đề giáo dục bảo vệ môi trường.

Trang thiết bị dạy và học được nhà trường đầu tư đầy đủ.

Nhà trường đầu tư nhiều thùng rác có nắp đậy đặt ở nhiều chỗ trong sân trường để thuận lợi cho cháu và phụ huynh bỏ rác. Nhà trường quan tâm đến vệ sinh môi trường, vệ sinh cơ thể trẻ tạo điều kiện cho trẻ tham gia hoạt động.

Môi trường lớp học sạch sẽ, thoáng mát tạo điều kiện cho trẻ có một môi trường học tập tốt.

Giáo viên có năng lực sư phạm nhiệt tình, có trách nhiệm, yêu nghề mến trẻ phối hợp ăn ý trong công tác chăm sóc và giáo dục trẻ, có tinh thần học hỏi ở bạn bè, đồng nghiệp, có năng lực sư phạm.

Bản thân có nhiều kinh nghiệm trong giảng dạy và nhiều năm đạt danh hiệu giáo viên giỏi.

Phần lớn các cháu thích đến lớp, đi học đều và rất tích cực tham gia vào các hoạt động.

2.3. Khó khăn:

Một số phụ huynh chưa quan tâm đến trẻ, chưa quan tâm đến môi trường quanh trẻ.

Trẻ chưa có ý thức về bảo vệ môi trường nên việc truyền thụ kiến thức đến cho trẻ còn nhiều bất cập.

Qua khảo sát chất lượng đầu năm học 2022-2023 tại lớp tôi phụ trách đã thu được kết quả như sau:

Bảng 1 : Kết quả thực trạng

STT	Nội dung tiêu chí khảo sát	Tổng số	Đạt		Chưa đạt	
			Số trẻ	Tỷ lệ %	Số trẻ	Tỷ lệ %
1	Biết chăm sóc và bảo vệ cây	20	8	40	12	60
2	Biết giữ gìn trật tự vệ sinh công cộng, vệ sinh trường lớp	20	7	35	13	65
3	Biết cất dọn đồ dùng, đồ chơi đúng nơi quy định	20	8	40	12	60
4	Không vứt rác ra đường, biết gom rác vào thùng rác	20	7	35	13	65
5	Phân biệt được những hành động đúng, hành động sai đối với môi trường.	20	8	40	12	60

Qua kết quả khảo sát tôi nhận thấy rằng kiến thức của trẻ trong việc bảo vệ môi trường còn chưa đồng đều, còn nhiều hạn chế. Từ thực tế trên tôi đã bàn bạc với giáo viên trong lớp cùng thống nhất đưa ra các biện pháp giáo dục phù hợp để cung cấp kiến thức cho trẻ một cách có hiệu quả nhất.

3. Các biện pháp đã tiến hành:

3.1. Biện pháp 1: Xây dựng kế hoạch và lựa chọn các nội dung giáo dục bảo vệ môi trường vào hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ.

Xây dựng kế hoạch giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho trẻ thông qua các hoạt động có chủ đích, hoạt động vui chơi, sinh hoạt dựa vào tình hình của lớp, khả năng thực tế của trẻ. Lựa chọn để đưa vào kế hoạch những nguyên vật liệu có thể tạo được sản phẩm đáp ứng được yêu cầu "học mà chơi, chơi mà học" cho trẻ để đảm bảo hiệu quả đạt được luôn ở mức cao nhất. Kế hoạch giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ cũng được xây dựng từ dễ đến khó, mức độ tăng dần theo các tháng.

*** Kết quả:** Với việc xây dựng kế hoạch và lựa chọn các nội dung, tích hợp theo từng tháng một cách rõ ràng, cụ thể. Tôi đã lồng ghép vào các hoạt động hàng ngày để giáo dục trẻ có ý thức bảo vệ môi trường và đạt hiệu quả cao

Tháng	Nội dung	Hoạt động
Tháng 9	- Giữ sạch trường, lớp, không vẽ bẩn lên tường. - Vứt rác đúng nơi qui định, không khạc nhổ bừa bãi. - Yêu quý, giữ gìn và bảo vệ đồ dùng đồ chơi, lau dọn vệ sinh trường/ lớp. Sắp xếp đồ dùng đồ chơi ngăn nắp, gọn gàng. - Phân biệt môi trường sạch, môi trường bẩn ở trường mầm non. - Đi vệ sinh đúng nơi qui định.	* HĐKP: Trường lớp, mẫu giáo của bé. * HĐNT: Nhặt rác trong sân trường, và nhặt lá cây rụng bỏ vào thùng rác. * HĐ chiều: Trò chuyện về sự cần thiết của việc rửa tay, rửa mặt. Những thời điểm cần rửa tay, rửa mặt (trước khi ăn, sau khi ăn, sau khi đi vệ sinh, sau khi hoạt động ngoài trời và khi tay bẩn.)
Tháng 10	- Biết giữ gìn vệ sinh thân thể sạch sẽ, quần áo đầu tóc gọn gàng, có hành vi văn minh trong ăn uống. - Sử dụng đồ dùng vệ sinh cá nhân: Khăn mặt, ca, cốc. Môi trường với sức khỏe con người. Nguyên nhân gây ô nhiễm: - Tiết kiệm và bảo vệ nguồn nước, điện.	* HĐKP: Cơ thể bé; một số đồ dùng trong gia đình, Nhu cầu gia đình. * Hoạt động góc: “Bé tập làm nội chợ” * HĐ chiều: Cô giáo dục trẻ biết giúp đỡ bố mẹ sắp xếp dọn dẹp nhà cửa, biết chăm sóc cây hoa có trong nhà mình (tưới nước, nhặt lá vàng.)

Tháng 11	- Trẻ biết có nhiều nghề trong xã hội, trong đó có những người làm công tác vệ sinh môi trường, bảo vệ môi trường. - Giáo dục trẻ có ý thức giữ gìn vệ sinh môi trường, tôn trọng những người làm sạch đẹp môi trường.	* HĐKP: Trò chuyện về bác lao công; Bé làm gì để bảo vệ môi trường. * HĐLD: quét dọn vệ sinh sân trường. * HĐ chiều: Vẽ tranh về bảo vệ môi trường; Trò chơi tìm những hình ảnh đúng sai về bảo vệ MT.
Tháng 12	- Con người với vật nuôi: - Cần bảo vệ chăm sóc vật nuôi: Cho ăn, không đánh, ném con vật. - Ý thức bảo vệ những loài động vật quý hiếm: Không săn bắn..	* HĐKP: Ích lợi của vật nuôi, động vật sống ở khắp nơi. * HĐNT: Nhặt lá vàng rơi để làm các con vật.
Tháng 1	- Không vứt rác bừa bãi, không nói to nơi công cộng. - Không hái lộc xuân bằng việc ngắt lá, bẻ cành. - Trồng cây nhân dịp đầu xuân.	*HĐKP: Trò chuyện về ngày tết -Tận dụng nguyên vật liệu phế thải để làm các món ăn ngày tết, bưu thiếp chúc mừng năm mới.
Tháng 2	- Ích lợi của cây đối với đời sống con người: cây làm cảnh, cho bóng mát, làm cho không khí trong lành, giữ cho đất không bị sỏi mòn... - Chăm sóc và bảo vệ cây xanh: Trồng, vun xới, tưới cây, lau rửa lá cây...	* HĐKP: Cây xanh và môi trường sống. - HĐ góc: Thực hành gieo hạt, theo dõi sự phát triển của cây, chăm sóc cây - HĐNT: Quan sát cây, vườn rau trong trường và ích lợi của chúng. Chăm sóc cho cây.
Tháng 3	- Tiếng ồn của các động cơ, PTGT xả khói ra đường làm ô nhiễm môi trường. - Cách phòng tránh.	* HĐNT: Trò chuyện quan sát PTGT xả khói ra đường.

Tháng 4	- Con người với hiện tượng tự nhiên: Gió, nắng, mưa, hạn hán lũ lụt. Ảnh hưởng của chúng với môi trường. - Cách bảo vệ và phòng tránh.	*HĐKP: Tìm hiểu về các hiện tượng tự nhiên; Sự cần thiết của nước. *HĐ chiều: Hình ảnh và đưa ra nhận hành vi đúng sai của con người với môi trường, một số hành vi, những điều nên làm để bảo vệ môi trường.
Tháng 5	- Ý thức giữ gìn bảo vệ môi trường của địa danh phong cảnh: trẻ biết bảo vệ môi trường sạch đẹp không vứt rác bừa bãi, không bẻ cây, ngắt hoa, không dẫm lên cỏ và không phá hoại những đồ chơi ở nơi công cộng.	*HĐKP: Tìm hiểu về các danh lam thắng cảnh của Việt Nam, các danh lam thắng cảnh của thủ đô Hà Nội

3.2 Biện pháp 2: Xây dựng môi trường lớp học và góc thiên nhiên để giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ.

Đối với trẻ mầm non xây dựng môi trường giáo dục trẻ là rất quan trọng vì môi trường giáo dục có tốt thì mới kích thích sự khám phá tìm tòi của trẻ. Cũng chính vì vậy ngay từ đầu năm học tôi cùng với chị em giáo viên trong lớp đã lập ra kế hoạch xây dựng môi trường lớp học sạch đẹp thân thiện. Trang trí các nội dung theo tháng, làm nhiều góc mở, có nhiều đồ dùng đồ chơi sáng tạo từ nguyên vật liệu thiên nhiên, đồ dùng đồ chơi ở các góc được sắp xếp gọn gàng khoa học, đẹp mắt để giáo dục được trẻ và để lôi cuốn trẻ tham gia vào hoạt động. Đặc biệt ở trong lớp có bảng phân công trực nhật và ở mỗi góc chơi tôi thường đề ra những nội qui nho nhỏ giúp trẻ có thể thực hiện đúng theo nội qui của từng góc chơi. Hàng ngày, hàng tuần, trẻ lớp tôi chỉ cần nhìn vào bảng phân công đó mà có thể tự giúp cô lao động trực nhật, lau dọn góc chơi, lau lá cây... từ đó trẻ có ý thức giữ gìn đồ dùng đồ chơi của lớp gọn gàng. Biết cất và lấy đồ chơi đúng quy định.

Việc tạo môi trường thiên nhiên cho trẻ hoạt động là điều cần thiết, để đáp ứng nhu cầu của trẻ: “ Học mà chơi, chơi mà học” trẻ được chơi, được khám phá, được học tập trong môi trường trong lành có đủ trang thiết bị, đồ chơi vận dụng từ thiên nhiên sẽ là cơ hội tốt cho trẻ, qua đó hình thành cho trẻ có tính thiện cảm về thiên nhiên, có ý thức chăm sóc bảo vệ môi trường.

Đặc biệt, lớp tôi có hiên sau làm góc thiên nhiên với diện tích rộng, thoáng mát, thuận tiện cho trẻ vui chơi và hoạt động. Được sự quan tâm của BGH nhà trường đầu tư cho cơ sở vật chất, các đồ dùng phục vụ cho góc thiên nhiên, phụ huynh nhiệt tình ủng hộ chậu hoa, cây cảnh, hạt giống, làm giàn cây cho mát.

Với những thuận lợi đó, nên tôi cùng chị em giáo viên trong lớp đã nghiên cứu lên kế hoạch phân công cho trẻ hoạt động trải nghiệm chăm sóc cây theo từng nhóm và thực hiện theo từng ngày như sau:

TT	Nội dung công việc	Nhóm thực hiện	Thời gian thực hiện	Ghi chú
1	Gieo hạt: Theo dõi, chăm sóc.	8 cháu:	Ngày gieo:	
			S: Giờ HDG ngày thứ 2 hàng tuần. C: Giờ HDC ngày thứ 3 hàng tuần	
2	Trồng cây: Theo dõi, chăm sóc.	8 cháu:	Ngày trồng:	
			S: Giờ HDG ngày thứ 3 hàng tuần. C: Giờ HDC ngày thứ 4 hàng tuần	
3	Lau lá cây, nhổ cỏ.	8 cháu	S: Giờ HDG ngày thứ 4 hàng tuần	
4	Gieo hạt: Theo dõi, chăm sóc.	8 cháu	Ngày gieo:	
			S: Giờ HDG ngày thứ 5 hàng tuần. C: Giờ HDC ngày thứ 6 hàng tuần	
5	Vệ sinh góc thiên nhiên.	8 cháu	Sáng thứ 6 hàng tuần vào giờ hoạt động góc.	

*** Kết quả:** Với hình thức xây dựng lớp học và lập kế hoạch đề ra những nội quy nhỏ cho mỗi góc như vậy, trẻ lớp tôi đã có nhiều cố gắng, có ý thức tự giác lao động, chăm sóc bảo vệ cây, ban đầu trẻ có một số kiến thức và kỹ năng thực hiện tốt một số công việc được giao.

Các nhóm thực hiện không bị chồng chéo đúng thời gian, trẻ rất thích thú tham gia vào hoạt động, thích được thực hành gieo hạt, chăm sóc cây, theo dõi sự trưởng thành của cây. Từ những công việc phân công, cô và trẻ lớp B1 đã tạo được môi trường lớp học xanh - sạch – đẹp, đặc biệt góc thiên nhiên của lớp rất đẹp và mát mắt.

3.3. Biện pháp 3: Lồng ghép giáo dục bảo vệ môi trường vào các hoạt động trong ngày cho trẻ.

a. Thông qua hoạt động học:

Mỗi hoạt động học đều có mục đích - yêu cầu riêng, song tôi luôn chú ý lồng ghép giáo dục trẻ bảo vệ môi trường một cách linh hoạt sao cho phù hợp giúp trẻ dễ hiểu, dễ nhớ. Mỗi đề tài có một nội dung khác nhau nhưng đều giúp cho trẻ có ý thức để bảo vệ môi trường.

Dựa vào từng hoạt động cụ thể để lồng ghép vào từng phần của hoạt động, hay có thể lồng ghép vào trọng tâm của hoạt động, nhưng với chương trình học của lớp tôi đa phần giáo dục bảo vệ môi trường vào phần củng cố và giáo dục trẻ, nhằm để khắc sâu cho trẻ thói quen hành vi tốt, để cho trẻ biết được nội dung giáo dục môi trường trong bài học này là giáo dục cái gì? Trẻ phải thực hiện như thế nào? Những việc gì nên làm, những việc gì không nên làm. Để hoạt động đạt kết quả cao thì người giáo viên phải dùng các phương pháp khác nhau để kích thích trẻ tham gia hoạt động và ghi nhớ lâu hơn.

Ví dụ: Với hoạt động Khám phá “Cây xanh và môi trường sống”.

Cho trẻ xem một số hình ảnh về cây xanh, sự phát triển của cây xanh, lợi ích của cây xanh. Cây lớn lên nhờ những yếu tố nào? Vì sao phải trồng cây? Trồng cây để làm gì? Cây có lợi ích gì cho môi trường cho cuộc sống? Sau khi kết thúc giờ học, tôi cho trẻ thực hành trồng cây, chăm sóc cây. Trẻ được thực hành, trải nghiệm sẽ giúp trẻ hiểu thêm công việc và ý nghĩa của việc trồng cây. Từ đó trẻ cũng có kỹ năng chăm sóc bảo vệ cây và có ý thức tham gia bảo vệ môi trường.

Hay hoạt động **Khám phá: “Bé hãy bảo vệ môi trường”**. Tôi đưa ra các hình thức sau để giúp trẻ hiểu về môi trường quanh bé, môi trường bị ô nhiễm, nguyên nhân và từ đó trẻ biết cách bảo vệ.

Giáo dục trẻ: có ý thức bảo vệ môi trường và giữ vệ sinh chung: không vứt rác bừa bãi, thấy rác phải nhặt cho vào thùng rác ngay.

Ví dụ: KPXH: “Tìm hiểu công việc của cô lao công”. Cô và trẻ trò chuyện về công việc, sự vất vả của cô lao công, từ đó trẻ luôn có ý thức giữ gìn vệ sinh môi trường lớp học sạch sẽ. Qua đó trẻ được nghe, được nhìn, phân tích, trải nghiệm, nhận xét sự việc thật gần gũi với trẻ về môi trường sạch với môi

trường bản. Chúng ta phải làm gì để môi trường luôn sạch sẽ và gọn gàng từ đó trẻ cảm nhận được ý thức bảo vệ môi trường một cách hoàn thiện.

*** Lĩnh vực thẩm mỹ:** Giáo dục bảo vệ môi trường còn được lồng ghép tích hợp vào bộ môn tạo hình như: vẽ, nặn, cắt, xé dán.....

Ví dụ: Hoạt động vẽ theo ý thích của trẻ, tôi lồng vào hội thi vẽ tranh với chủ đề “ Bé bảo vệ môi trường”.

Tôi gợi ý cho trẻ vẽ những tranh có nội dung về cây, con vật, hoa, quả; tranh ảnh phản ánh môi trường thực tế, các hoạt động bảo vệ môi trường và giáo dục bảo vệ môi trường ở trường mầm non, gia đình nơi sống của trẻ. Trẻ rất hứng thú, hăng say khi đưa ra ý tưởng và thể hiện bài vẽ của mình, đó cũng là một việc làm tốt để bảo vệ môi trường.

Hay với giờ “ *Hướng dẫn trẻ làm đồ dùng đồ chơi, làm hoa nghệ thuật*”. Từ những nguyên vật liệu mà hàng ngày chúng tôi thống nhất trẻ cùng phụ huynh mang đến lớp là các loại phế liệu (vỏ hộp các loại, bìa cattông, len, vải...) để làm đồ dùng tự tạo phục vụ cho hoạt động của trẻ. Trẻ rất thích thú khi được cùng cô tạo ra những con rối, những lọ hoa, các loại đồ dùng khác phù hợp với chủ đề mà trẻ được làm quen. Tạo sự hứng thú cho trẻ khi được khám phá các loại nguyên vật liệu ấy và tự tay mình làm những món đồ chơi mình thích.

Tôi thấy rằng giáo dục bảo vệ môi trường có mối liên hệ khăng khít với âm nhạc và lĩnh vực phát triển ngôn ngữ, cùng góp phần quan trọng trong việc giúp trẻ làm quen với giữ gìn và bảo vệ môi trường. Nó giúp trẻ phát triển toàn diện về trí tuệ, thể chất, thẩm mỹ, đặc biệt phát triển khả năng nhận thức và hình thành nhân cách cho trẻ. Do vậy, ở lớp việc giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ tôi đã thường xuyên, kết hợp với môn âm nhạc, văn học qua các hát, bài thơ, câu chuyện. Từ đó, trẻ cảm nhận được thiên nhiên tươi đẹp, những việc làm có ích, có hại cho môi trường và trẻ hành động cho phù hợp. Tôi thường xuyên sưu tầm các bài thơ, bài hát có nội dung giáo dục bảo vệ môi trường để dạy trẻ.

b. Thông qua hoạt động góc:

Hoạt động góc chính là phương tiện giúp trẻ phát triển toàn diện, đặc biệt là hình thành nhân cách cho trẻ sau này. Thông qua hoạt động trẻ phản ánh lại cuộc sống môi trường xung quanh trẻ, mô phỏng lại những hành động quen thuộc của người lớn mà trẻ đã thấy, đã biết. Chính vì vậy, khi cho trẻ hoạt động góc tôi hướng dẫn, gợi mở cho trẻ rõ ràng, chi tiết để trẻ hoạt động tích cực và luôn chuẩn bị đồ dùng đồ chơi phong phú, đa dạng nhằm thu hút trẻ chơi.

Đặc biệt tôi luôn lưu ý, giao lưu với trẻ động viên trẻ giao lưu với các nhóm chơi giúp trẻ mạnh dạn...Thông qua đó giáo dục tính ngăn nắp gọn

gang, tính làm người lớn biết được môi trường đẹp và môi trường xấu, biết chia sẻ hợp tác với bạn bè và những người xung có phản ứng đúng với các hành vi khi tham gia bảo vệ môi trường.

Giáo dục môi trường vào hoạt động góc được tiến hành xuyên suốt toàn bộ hoạt động từ trưng bày đến thu dọn đồ chơi.

Qua trò chơi “Bé tập làm nội trợ” Trẻ tự chế biến các món ăn đơn giản như: khuấy nước cam, cắt hoa quả, chế biến món ăn... Tôi chú ý dạy trẻ có ý thức tiết kiệm nước, thu dọn đồ dùng gọn gàng sau khi chế biến.

Góc nghệ thuật và một số góc khác giáo dục trẻ có ý thức sắp xếp đồ dùng đồ chơi gọn gàng, biết cắt, xé dán, vẽ một bức tranh ... biết kể những câu chuyện về giáo dục bảo vệ môi trường.

Thông qua các trò chơi học tập tôi dạy trẻ cách tìm hiểu các hiện tượng trong môi trường, trẻ học cách so sánh, phân loại các hành vi tốt, hành vi xấu đối với môi trường, phân biệt môi trường sạch, môi trường bẩn và tìm ra nguyên nhân thông qua các trò chơi đóng kịch: trẻ thể hiện nội dung các câu chuyện bảo vệ môi trường, thể hiện các hành vi có lợi và hành vi có hại cho môi trường thông qua các trò chơi vận động.

c. Thông qua hoạt động ngoài trời

Hoạt động ngoài trời là hoạt động cần phải đảm bảo tính tích cực hoạt động của trẻ làm giàu và củng cố kiến thức cho trẻ về môi trường xung quanh, giáo dục cho trẻ những thói quen hành vi với mình nơi công cộng.

Đặc biệt trường tôi có khung cảnh, khuôn viên sân trường đẹp, rộng rãi, có môi trường cây xanh, cây cảnh, vườn rau của bé và có sân chơi... Rất thuận lợi cho trẻ hoạt động và khám phá với thiên nhiên. Thông qua hoạt động ngoài trời của các ngày tôi cho trẻ được quan sát và lao động ngoài trời như: Quan sát cây cối, các loại hoa, vườn rau, nhặt lá rụng, lau đồ chơi ngoài trời... giúp cho trẻ biết chăm sóc và bảo vệ cây, không ngắt lá bẻ cành, có ý thức tự lao động quét dọn vệ sinh nhặt lá rụng ngoài sân trường, lau dọn vệ sinh đồ chơi ngoài trời.

Ví dụ 1: Cho trẻ quan sát vườn rau ở trong vườn trường: gợi ý để trẻ nói lên những gì mà trẻ thấy, đặc điểm các loại rau, lợi ích của chúng như thế nào? Làm thế nào để chúng ta có rau ăn hàng ngày? Nếu không tưới nước và nhổ cỏ cho rau chuyện gì sẽ xảy ra? Vì sao?...

Với những câu hỏi đó trẻ sẽ đưa ra ý kiến của mình từ đó trẻ thể hiện tính độc lập cá nhân, mạnh bạo hơn, tự tin hơn, đồng thời kích thích được tính ham hiểu biết của trẻ.

Khi trẻ được tham gia hoạt động kiến thức sẽ được khắc sâu trẻ học mà không biết là mình đang học. Đó sẽ là nền tảng để trở thành một tuyên truyền viên tốt về chăm sóc và bảo vệ cây cũng như môi trường xung quanh.

Tôi luôn dẫn trẻ vào sự việc thật gần gũi để trẻ thấy được sự phong phú đa dạng, sống động của môi trường bên ngoài, qua đó giáo dục trẻ biết yêu quý thiên nhiên gần gũi thân thiện với môi trường, mong muốn được tham gia bảo vệ môi trường, rèn trẻ có kỹ năng giữ gìn bảo vệ môi trường

Cô giáo thường xuyên củng cố kiến thức bảo vệ môi trường để trẻ có thói quen ghi nhớ có ý thức về bảo vệ môi trường trong nhà trường, gia đình, xã hội

*** Thông qua hoạt động lao động**

Ngoài hoạt động học chúng tôi thường xuyên giao nhiệm vụ cho trẻ qua bảng phân công trực nhật hàng ngày. Trẻ biết giúp cô lau dọn giá đồ dùng, đồ chơi, biết sắp xếp đồ dùng đúng nơi quy định. Trẻ biết lau lá cây và chăm sóc cây xanh. Từ đó, trẻ biết yêu thiên nhiên yêu lao động.

*** Kết quả:** Mặc dù tôi còn gặp nhiều khó khăn trong khi thực hiện, nhưng biện pháp trên tôi đã áp dụng thành công. Thông qua việc lồng ghép giáo dục bảo vệ môi trường vào các hoạt động trong ngày, trẻ được làm, được trải nghiệm. Từ đó trẻ có ý thức phải giữ cho môi trường sạch sẽ như không vứt rác, vứt đồ chơi bừa bãi. Tham gia lau chùi vệ sinh đồ chơi trong, ngoài lớp sạch sẽ, ngăn nắp gọn gàng. Biết đi vệ sinh đúng nơi qui định, biết rửa tay bằng xà phòng trước khi ăn, sau khi đi vệ sinh.

Tiết kiệm nước trong sinh hoạt hàng ngày. Không để nước chảy liên tục, biết khóa vòi nước khi dùng xong. Bản thân giáo viên có thêm nhiều kinh nghiệm trong công tác truyền thụ kiến thức nên sau mỗi giờ hoạt động thu được kết quả tốt đó là nguồn động lực thúc đẩy tôi có thêm niềm say mê hơn

3.4. Biện pháp 4: Tuyên truyền, phối hợp kết hợp với phụ huynh cùng tham gia giáo dục trẻ:

Phụ huynh là nguồn động viên lớn, khích lệ và luôn sát cánh bên tôi trong việc giáo dục bảo vệ môi trường. Vì thế để nhận được sự hỗ trợ đó, tôi thường xuyên tuyên truyền, vận động phụ huynh về tầm quan trọng của việc bảo vệ môi trường trong cuộc sống hàng ngày và nhắc nhở phụ huynh cùng tham gia thực hiện bằng khẩu hiệu “Mỗi người hãy trồng thêm một cây xanh là thêm một hành động bảo vệ môi trường” phụ huynh đã ủng hộ cho lớp tôi những chậu cảnh nhỏ, cây xanh để tạo cho khung cảnh vườn trường thêm đẹp hơn.

Vào những giờ hoạt động ngoài trời tôi thường trò chuyện cùng trẻ về lợi ích của cây xanh như cây xanh làm cho không khí trong lành, làm giảm ô nhiễm môi trường... cung cấp cho con người thức ăn, thuốc chữa bệnh, cây xanh của

rừng còn ngăn chặn lũ lụt... Bên cạnh đó trẻ còn biết tận dụng những chiếc lá vàng, cây cỏ trong vườn, tôi hướng dẫn trẻ làm ra những con vật gần gũi... con gà, con mèo... hay cho trẻ chơi bán hàng nấu ăn, làm nón, quần áo... Qua đó chúng tôi giáo dục trẻ lòng yêu thiên nhiên, biết chăm sóc, bảo quản, giữ gìn môi trường thiên nhiên mà mình đang sống.

- Qua giờ đón, trả trẻ tôi nhắc nhở phụ huynh thường xuyên nhắc trẻ cất giày, dép, đồ dùng cá nhân đúng nơi qui định, khi nhìn thấy vỏ bánh kẹo nơi công cộng, ngoài sân trường phải nhặt bỏ vào thùng rác ngay... đó cũng là việc giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ.

- Tôi lồng vào các buổi họp phụ huynh trao đổi về tầm quan trọng của việc giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ ở gia đình. Tập cho trẻ có thói quen biết vệ sinh cơ thể và vệ sinh môi trường.

- Tôi tuyên truyền với phụ huynh về việc sử dụng nguyên vật liệu phế thải (Các chai, lọ nhựa, vải vụn, bìa cattong...) phụ huynh cung cấp cho để làm đồ dùng đồ chơi phục vụ cho việc học và chơi của trẻ, còn nhằm giúp cho phụ huynh biết tác dụng của việc bảo vệ môi trường.

Kết quả: Phụ huynh đã hiểu được tầm quan trọng của việc bảo vệ môi trường. Từ đó phụ huynh rất nhiệt tình trao đổi với giáo viên ở lớp về tình hình học tập của trẻ ở nhà và luôn quan tâm đến trẻ hơn như thường xuyên dành thời gian để dạy trẻ về kỹ năng tự phục vụ, kỹ năng vệ sinh, dạy trẻ biết tránh xa những nơi nguy hiểm, biết phân biệt được hành vi đúng, sai, môi trường bản, môi trường sạch...

- Phụ huynh nhiệt tình ủng hộ lớp những chậu cây cảnh nhỏ, cây xanh, hạt giống để tạo cho khung cảnh vườn trường thêm đẹp hơn.

- Phụ huynh cung cấp thêm cho lớp những nguyên vật liệu sẵn có ở địa phương để làm đồ dùng đồ chơi.

Cũng từ đó mà giáo viên lớp tôi đã có thêm điều kiện, thuận tiện rất nhiều giảm bớt khó khăn về trang thiết bị, đồ dùng sáng tạo mà đặc biệt là sự chú ý của trẻ phát triển một cách rõ rệt.

4. Hiệu quả sáng kiến kinh nghiệm:

Từ những cố gắng nghiên cứu tài liệu, kinh nghiệm của bản thân, sự ủng hộ tích cực của các bậc cha mẹ qua 1 năm thực hiện các biện pháp trên tôi đã thu được một kết quả rõ rệt:

*** Đối với trẻ:**

- Trẻ học hứng thú hơn không những trong hoạt động học mà trong các hoạt động khác cũng thu hút được nhiều trẻ hơn.

- Trẻ rất thích tham gia cùng cô làm đồ dùng đồ chơi từ các nguyên liệu.

- Trẻ có kỹ năng thói quen tốt bảo vệ môi trường như ăn bánh kẹo biết bỏ giấy, vỏ vào thùng rác, biết đi vệ sinh đúng chỗ, biết tiết kiệm nước và biết phân biệt hành động đúng, sai đối với môi trường.

- Trẻ yêu lao động và tạo ra cái đẹp.

- Có ý thức giữ gìn bảo vệ môi trường ở lớp học, ở trường, gia đình và nơi công cộng.

*** Đối với giáo viên:**

Nâng cao hình thức đổi mới, tổ chức giờ học, giờ chơi sinh động hấp dẫn hơn.

- Tham gia tập huấn đầy đủ nắm chắc nội dung giáo dục bảo vệ môi trường, tôi đã vận dụng các phương pháp phù hợp gắn với cuộc sống hàng ngày của trẻ. Hình thành cho trẻ những hành vi thái độ bảo vệ môi trường, giáo dục trẻ thường xuyên, thực hiện tốt hoạt động lao động-

Qua 1 năm thực hiện các biện pháp trên tôi đã thu được một kết quả rõ rệt: trẻ có một số vốn kiến thức, thói quen khá tốt đối với môi trường sống. Điều đó được thể hiện ở kết quả sau.

Bảng 2: Kết quả đạt được sau khi áp dụng các giải pháp

STT	Nội dung tiêu chí khảo sát	Đầu năm		Cuối năm	
		Đạt	Chưa đạt	Đạt	Chưa đạt
1	Biết chăm sóc và bảo vệ cây	8=40%	12=60%	20=100%	0=0%
2	Biết giữ gìn trật tự vệ sinh công cộng, vệ sinh trường lớp	7=35%	13=65%	19=95%	1= 5%
3	Biết cất dọn đồ dùng, đồ chơi đúng nơi quy định	8=40%	12=60%	20=100%	0=0%
4	Không vứt rác ra đường, biết gom rác vào thùng rác	7=35%	13=65%	20=100%	0=0%
5	Phân biệt được những hành động đúng, sai đối với môi trường.	8=40%	12=60%	20=100%	0=0%

PHẦN III: KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

1. Kết luận:

Môi trường là điều kiện cần thiết không thể thiếu để duy trì và phát triển mạnh sống của con người, việc giáo dục vệ sinh và bảo vệ môi trường chúng tôi được xác định là một trong các nhiệm vụ trọng tâm để hình thành và phát triển toàn diện nhân cách trẻ. Để giúp trẻ có những kiến thức và kỹ năng thực hành về vệ sinh và bảo vệ môi trường phù hợp với khả năng của trẻ, điều quan trọng giáo viên phải luôn gương mẫu cho trẻ làm theo, luôn có ý thức hướng dẫn và nhắc nhở trẻ kiên trì thực hiện những việc làm có ý nghĩa. Trên cơ sở đó giáo dục trẻ biết yêu quý, gần gũi với môi trường và đánh giá các hành vi tốt, xấu của con người trong việc chăm sóc bảo vệ môi trường. Biện pháp giáo dục vệ sinh và bảo vệ môi trường chính là biện pháp chăm sóc, giáo dục trẻ. Giáo viên khi lựa chọn biện pháp phải phù hợp và gắn với cuộc sống thực của trẻ để qua đó hình thành cho trẻ những hành vi thái độ đúng đắn hơn đối với môi trường.

Giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ từ lứa tuổi mầm non và được thực hiện mọi lúc, mọi nơi bằng các hình thức như lồng ghép vào các giờ học, hoạt động ngoài trời, hoạt động góc, tuyên truyền, trò chơi...tạo hứng thú, giúp trẻ tiếp thu kiến thức một cách nhẹ nhàng mà lại đạt hiệu quả cao.... Mục tiêu của hoạt động này là giúp trẻ nhận biết được môi trường sạch và môi trường bẩn, nguyên nhân gây ra ô nhiễm môi trường. Từ đó trẻ có kỹ năng thói quen vệ sinh cá nhân, vệ sinh trường lớp, nơi công cộng, chăm sóc cây... làm cho môi trường luôn xanh- sạch- đẹp. Có được kết quả đó cũng là nhờ sự kiên trì bền bỉ, tâm huyết, linh hoạt sáng tạo của chính bản thân tôi đã lựa chọn các hoạt động để lồng ghép vào giáo dục trẻ.

2. Khuyến nghị:

Phòng giáo dục tiếp tục tổ chức nhiều hơn các lớp tập huấn, các giờ kiến tập cho giáo viên. Từ đó có thể nâng cao được trình độ chuyên môn của mình và đem lại kết quả cao trong việc chăm sóc giáo dục trẻ.

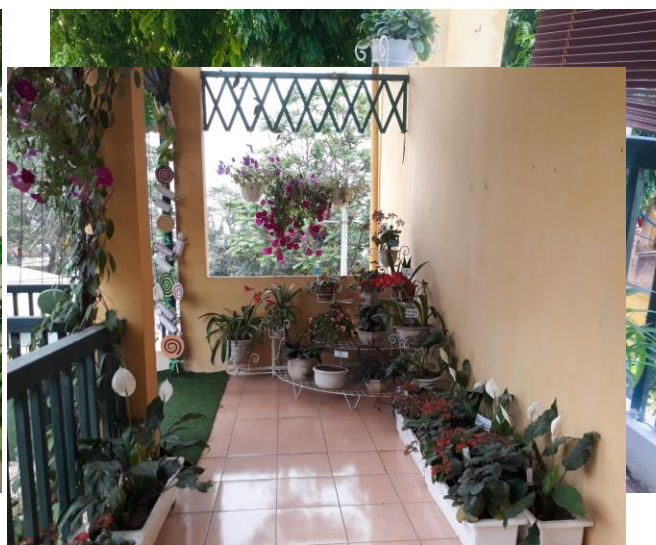
Trên đây là bản sáng kiến kinh nghiệm của tôi. Tôi rất mong các cấp xét duyệt và các chị em đồng nghiệp đóng góp ý kiến bổ sung cho tôi để bản sáng kiến của tôi được hoàn chỉnh hơn

Tôi xin trân trọng cảm ơn!

Hà Nội, ngày 20 tháng 4 năm 2023

MINH CHỨNG 1

Biện pháp 2: Xây dựng môi trường lớp học và góc thiên nhiên để giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ : Ảnh môi trường lớp học; Góc thiên nhiên

MINH CHỨNG 2

Biện pháp 3: Lồng ghép giáo dục bảo vệ môi trường vào các hoạt động trong ngày cho trẻ: Ảnh các hoạt động của trẻ

MINH CHỨNG 3

Biện pháp 4: Tuyên truyền, phối hợp kết hợp với phụ huynh cùng tham gia giáo dục trẻ bảo vệ môi trường:

